

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

14.11.2019

м. Львів

№ 63/85-р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Пустомитівською міською радою, в особі виконавчого комітету, Рішення від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал», яким затверджено вартість виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла для споживачів м. Пустомити, яким фактично легітимізував отримання КП «Пустомитиводоканал» неправомірної плати за послуги з виготовлення технічних умов по встановленню водомірного вузла, що не передбачено жодними нормативно-правовими актами України (тобто, легітимізовано дії КП «Пустомитиводоканал», які кваліфікуються за частиною 1 статті 13 і пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

За результатами розгляду справи № 63/3-07-64-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України визнала дії Пустомитівської міської ради, в особі її виконавчого комітету щодо прийняття рішення від 17.02.2017 № 02-03/11, яким затверджено вартість виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла для споживачів м. Пустомити порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Пустомити, що полягає у легітимізації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Колегія, розглянувши матеріали справи № 63/3-07-64-2019 про порушення Пустомитівською міською радою, в особі її виконавчого комітету законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання Третього відділу досліджень і розслідувань Відділення від 31.10.2019 № 63-03/188п.

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

(1) Розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі -

Відділення) від 22.08.2019 № 63/73-рп/к розпочато розгляд Справи № 63/3-07-64-2019 за ознаками вчинення виконавчим комітетом Пустомитівської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Пустомити, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

(2) Відділення листом від 22.08.2019 № 63-02/3213 повідомило Відповідача про початок розгляду Справи № 63/3-07-64-2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке отримано 27.08.2019 року (поштове повідомлення про відправлення за № 7900059091049).

(3) Відповідач листами від 24.09.2019 № 02-08/1074 та від 26.09.2019 № 02-08/1110 надав відповідь на розпорядження Колегії.

(4) Листом від 01.11.2019 № 63-02/4089 Відповідачеві надіслано Подання з попередніми висновками у справі від 31.10.2019 № 63-03/188п.

(5) Відповідач на подання з попередніми висновками у справі відповіді не надав.

(6) 14.11.2019 Відділення провело слухання у справі за участю представників Відділення.

2. ВІДПОВІДАЧ

(7) Відповідачем у справі є Пустомитівська міська рада:
місцезнаходження: вул. Грушевського, 60, м. Пустомити, Львівська обл., 81100;
ідентифікаційний код юридичної особи – 04372187.

(8) Пустомитівська міська рада відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є юридичною особою з організаційно - правовою формою – орган місцевого самоврядування.

Основним видом економічної діяльності Пустомитівської міської ради є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).

(9) Оскільки виконавчий комітет Пустомитівської міської ради не включений до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, відповідно не є юридичною особою, відповідачем є Пустомитівська міська рада в особі виконавчого комітету.

(10) Отже, у розумінні абзацу 11 статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет Пустомитівської міської ради є органом місцевого самоврядування.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО

(11) Законом України «Про житлово-комунальні послуги» визначено основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та

споживання житлово-комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Відповідно до частини 2 пункту 3 статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», до повноважень органів місцевого самоврядування належить, зокрема, встановлення цін/тарифів на комунальні послуги відповідно до закону. Виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

(12) Згідно з статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

(13) З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, на підставі статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Львівським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) проведено дослідження діяльності суб'єктів господарювання на означеному ринку.

(14) Для з'ясування питання, яким чином на даний час, суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення фізичним та юридичним особам, Відділення надіслало, зокрема, Пустомитівській міській раді вимогу про подання інформації від 16.11.2018 № 63-02/2740в.

(15) Пустомитівська міська рада листом від 23.11.2018 № 02-08/1274 надала до Відділення копію рішення виконавчого комітету Пустомитівської міської ради від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал» (далі - Рішення) з матеріалами (пакет документів КП «Пустомитиводоканал»), на підставі яких було прийнято дане рішення.

Вказаним Рішенням затверджено:

- «Вартість виготовлення технічних умов на під'єднання споживачів до міської мережі водопостачання по КП «Пустомитиводоканал» - 858,66грн.;
- «Вартість виготовлення технічних умов на під'єднання споживачів до міської мережі водовідведення по КП «Пустомитиводоканал» - 858,66грн.;
- «Вартість робіт на розіомбування та опломбування водомірного лічильника, який вийшов з ладу» - 97,87грн.;
- «Вартість виготовлення технічних умов по встановленню водомірного вузла» - 143,57грн.

За результатами аналізу наданих документів, встановлено, що КП «Пустомитиводоканал» листом від 13.02.2017 № 26 звернулося до Пустомитівської міської ради щодо затвердження цін на виготовлення технічних умов на під'єднання споживачів до міських мереж водопостачання та водовідведення, на встановлення водомірних вузлів, розпломбування та опломбування лічильників, які вийшли з ладу. До даного листа надано також розрахунки вартості (калькуляції), які й були затверджені Рішенням виконавчого комітету Пустомитівської міської ради.

(16) Зазначаємо, що відповідно до Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» **оснащення будівель вузлами комерційного обліку, оснащення окремих приміщень у будівлях вузлами розподільного обліку/приладами** - розподільовачами теплової енергії та обладнанням інженерних систем для забезпечення такого обліку здійснюється у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, та **не потребує розроблення проектної документації, видачі технічних умов та інших вимог до встановлення вузла комерційного чи розподільного обліку**, погодження з державними органами, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими особами, оператором зовнішніх інженерних мереж, виконавцем відповідної послуги (стаття 3, 4).

(17) Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, що затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 №190 та зареєстровані у Міністерстві юстиції України 7 жовтня 2008 за №936/15627 (із внесеними змінами та доповненнями, далі – Правила №190) визначено порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України.

Відповідно до пункту 4.1 Правил № 190, для **прислання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови.**

Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць прислання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця прислання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів - підвищувачів тиску.

(18) Згідно з пунктом 9 Правил надання послуг централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2005 року № 630 (зі змінами, далі – Правила № 630), що регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, і фізичною особою, яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого постачання холодної води і водовідведення, у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установавання засобів обліку води і теплової енергії (далі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою

організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача.

Отже, Правилами № 630 обов'язків (прав) Споживача (власника приватного житлового будинку) чи Виконавця **не передбачено умов, зокрема, щодо обов'язкового отримання технічних умов на встановлення приладів обліку води та справляння плати за них.**

(19) Отже, підсумовуючи вищенаведене, жодними чинними нормативно-правовими актами України, зокрема, Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», Правилами № 190, Правилами № 630 **не передбачено умов, зокрема, щодо виготовлення технічних умов на встановлення приладів обліку води та, відповідно, справляння плати за дані послуги.**

(20) Зазначаємо, що відповідно до статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.

(21) Відповідно до статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів, зокрема, міських рад в галузі бюджету, фінансів і цін віднесено встановлення в порядку і межах визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, які встановлюються Національною комісією регулювання ринку комунальних послуг України) транспортні та інші послуги, які надаються підприємствами та організаціями комунальної власності відповідної територіальної громади, а також здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів.

(22) Виконавчий комітет у відповідності із пунктом 1 статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є виконавчим органом міської ради – органу місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами. Органи місцевого самоврядування відповідно до статті 16 даного Закону є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких, діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(23) Отже, Пустомитівська міська рада, в особі її виконавчого комітету, прийнявши Рішення від 17.02.2017 № 02-03/11, фактично легітимізувала отримання КП «Пустомитиводоканал» неправомірної плати за **послуги з виготовлення технічних умов по встановленню водомірного вузла** в розмірі 143,57грн., що не передбачено жодними нормативно-правовими актами України (тобто, легітимізовано дії КП «Пустомитиводоканал», які кваліфікуються за частиною 1 статті 13 і пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(24) Слід відзначити, що відповідно до наданої інформації КП «Пустомитиводоканал» (лист від 16.01.2019 № 10, лист від 11.09.2019 № 197) кількість виданих комунальним підприємством технічних умов на встановлення водомірного вузла лічильника води становила: 2017 рік – 69 шт., 2018 рік – 19 шт, у I півріччі 2019 року – 39 шт. При цьому, КП «Пустомитиводоканал» здійснювало видачу технічних умов на встановлення приладів обліку води споживачам, які є приєднані до мереж централізованого водопостачання та водовідведення і бажали встановити прилади обліку води – 95 шт.

(25) Отже, надання виробником послуг з централізованого водопостачання та водовідведення КП «Пустомитиводоканал» та відповідно, отримання споживачами послуг з виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла обліку води – не передбачено жодними нормативно-правовими актами України.

(26) Окрім того, КП «Пустомитиводоканал» на розпорядження Колегії у справі № 63/3-2-50-2019, повідомило Відділенню (лист від 11.09.2019 № 197) такі відомості:

«КП «Пустомитиводоканал» категорично не погоджується із викладеним у даному розпорядженні, оскільки, при наданні послуг з централізованого водопостачання та водовідведення наше підприємство не встановлює безпідставної (додаткової) вимоги щодо виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла обліку води.

Зазначасмо, що КП «Пустомитиводоканал» підзвітне і підконтрольне органу місцевого самоврядування – Пустомитівській міській раді.

Рішенням виконавчого комітету Пустомитівської міської ради від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал» затверджено комунальному підприємству «Пустомитиводоканал» згідно з додатком з 01.03.2017 ціни на виготовлення технічних умов на під'єднання споживачів до міських мереж водопостачання та водовідведення, на встановлення водомірних вузлів, розпломбування та опломбування лічильників, які вийшли з ладу.

Вищенаведене свідчить, що КП «Пустомитиводоканал» самовільно не встановлювало жодної плати за виготовлення технічних умов на встановлення вузла обліку води, а виключно виконувало норми рішення виконавчого комітету Пустомитівської міської ради від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал».

5. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ТА ВИСНОВКИ

(27) Легітимізація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних дій іншого державного органу або суб'єкта господарювання актом органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю.

(28) Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимізації.

(29) Діяння, передбачені статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не мають самостійного антиконкурентного ефекту. Однак, вони роблять більш імовірними або посилюють суспільно шкідливі наслідки тих порушень законодавства про захист економічної конкуренції, для вчинення яких вони створюють умови.

(30) Таким чином, дії Пустомитівської міської ради в особі її виконавчого комітету, щодо прийняття Рішення від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал», яким затверджено вартість виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла для споживачів м. Пустомити, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Пустомити, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

5. НАДАНА ІНФОРМАЦІЯ ВІДПОВІДАЧЕМ НА РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОЛЕГІЇ

(31) Слід зазначити, що під час провадження справи, на розпорядження Колегії про початок розгляду справи, Пустомитівська міська рада листом від 03.09.2019 за № 02-08/988 повідомила Відділенню, зокрема, такі відомості:

«На черговому засіданні виконавчого комітету Пустомитівської міської ради, яке відбудеться у місяці вересні, розглядатиметься питання щодо внесення змін до рішення виконавчого комітету Пустомитівської міської ради від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал» в частині скасування:

- вартості робіт на розпломбування та опломбування водомірного лічильника, який вийшов з ладу - 97,87грн ;

- вартості виготовлення технічних умов по встановленню водомірного вузла - 143,57грн.

Прийняте рішення буде відправлено на адресу Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України».

(32) Крім того, Пустомитівська міська рада листами від 24.09.2019 за № 02-08/1074 та від 26.09.2019 № 02-08/1110 повідомила Відділенню наступне:

«На черговому засіданні виконавчого комітету Пустомитівської міської ради, яке відбулося 20.09.2019, було розглянуто розпорядження Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.08.2019 справа № 63/3-7-64-2019 про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. За результатами розгляду прийнято рішення виконавчого комітету Пустомитівської міської ради № 02-03/117 (додасться) чим виконано вимоги Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України. Рішенням внесені зміни в Додаток 1 до рішення виконавчого комітету Пустомитівської міської ради від 17.02.2017 № 02-03/11, а саме виключено «Вартість виготовлення технічних умов по встановленню водомірного вузла - 143,57грн.».

(33) Отже, під час провадження справи, виконавчим комітетом Пустомитівської міської ради порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено шляхом прийняття рішення від 20.09.2019 № 02-03/117, яким внесено зміни до рішення виконавчого комітету Пустомитівської міської ради від 17.02.2017 № 02-03/11, а саме, скасовано плату за послуги з виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла обліку води для споживачів м. Пустомити.

(34) Таким чином, матеріалами справи доведено, що дії Пустомитівської міської ради, в особі її виконавчого комітету щодо прийняття Рішення від 17.02.2017 № 02-03/11 «Про затвердження цін на деякі платні послуги КП «Пустомитиводоканал», яким затверджено вартість виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла для споживачів м. Пустомити, що не передбачено жодними нормативно-правовими актами України є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органу місцевого самоврядування м. Пустомити, що полягає у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищенаведене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами), Колегія

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, дії Пустомитівської міської ради, в особі її виконавчого комітету (ідентифікаційний код юридичної особи – 04372187), у вигляді прийняття рішення від 17.02.2017 № 02-03/11, в частині затвердження вартості виготовлення технічних умов на встановлення водомірного вузла для споживачів м. Пустомити порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дії органу місцевого самоврядування, що полягає у легітимації КП «Пустомитиводоканал» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

У разі незгоди відповідач має право оскаржити рішення до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії

Р. Лещишин